

Србија никада није била нето увозник меса до сада - прошле године смо више увезли меса него што смо извезли", упозорио је потпредседник Привредне коморе Србије (ПКС) Стојан Јевтић.

Потпредседник ПКС је Танјугу казао да се Србија лане нашла у парадоксалној ситуацији, јер је из Македоније увезла 4.000 живих свиња за клање, а у ту земљу извозимо меркантилни кукуруз.

Србија никада није имала тако екстензивну пољопривредну производњу као сада, што показују ниско учешће вредности сточарске у укупној пољопривредној производњи и број условних грла по хектару, рекао је Јевтић.

У укупној вредности пољопривредне производње која је лане износила 5,5 милијарди долара, сточарство је учествовало са 1,7 милијарди долара или са око 31 проценат, а како је указао Јевтић, неопходно је да тај удео буде најмање 50 до 60 одсто.

Он је навео и да број условних грла по хектару мора бити најмање једно, а сада је, у просеку, 0,3 грла по хектару, и то 0,24 у Војводини и 0,32 у централној Србији.

"Развијене пољопривреде нема без развијеног сточарства, а развијеног сточарства нема без развијеног говедарства", истакао је Јевтић, додајући да у наредном периоду треба дати приоритет говедарској и производњи меса и млека.

Сарадник у Центру за научно истраживачки рад ПКС Војислав Станковић казао је Танјугу да позитивна стопа раста сточарске производње у 2010. од 0,87 процената, исказана статистичким подацима, није одраз стварног стања у сточарству, које је знатно

испод тога. Такви резултати добрим делом су одраз интервентног клања стоке до кога је дошло првенствено због нарушених паритета цена на релацији кукуруз-сојина сачма - „жива вага“ стоке, посебно код свиња, објаснио је Станковић.

Разлози за интервентно клања стоке су и одсуство сваке стабилности те производње због губитка домаћег тржишта, услед мале куповне моћи и ограничених могућности извоза, пре свега, свиња, навео је Станковић. "Конкурентност домаће производње је нарушена већим увозом меса, посебно свињског", рекао је Станковић, прецизирајући да је прошле године у Србију увезено нешто више од 2.500 тона, а у 2009. години 7.500 тона те врсте меса. У Србији је у 2010. произведено укупно 472.000 тона меса.

По његовим речима, да је "куповна моћ становништва већа, Србија би морала да увози значајније количине меса у овој ситуацији у којој се налази домаће сточарство". Јер, сад се годишње у Србији по становнику троши тек око 34 килограма меса, а та потрошња је, примера ради, 1990. године износила 65 килограма. Број говеда у нашој земљи пао је испод милион и износи око 987.000 грла, што је "крање критична ситуација", рекао је Станковић и додао да је лане у Србији произведено 96.000 тона говеђег меса, што је за 4,6 одсто мање у односу на 2009.

Слична ситуација је и са домаћом потрошњом конзумног млека, која по глави становника у Србији тренутно износи 56 литара по глави, а са прерађевинама, око 62 литра. Потрошња конзумног млека у ЕУ у просеку износи око 100 литара, а са прерађевинама око 300 литара по глави становника. У новом моделу развоја сточарства у Србији коју су сачинили стручњаци ПКС, полази се од 600.000 млечних крава, и то 200.000 говеда источно-фризијске или холштајн расе и 400.000 "сименталца", указао је Станковић.

Пројектована производња млека на тој основи износи више од 3.000 литара по грлу и могла би да Србији обезбеди око 1,9 милијарди литара, а са овчијим и козијим млеком укупно око 2,2 милијарде млека. "Ове количине млека могле би да задовоље домаће потребе на знатно вишем нивоу, као и да остану значајније количине млека и прерађевина за извоз, посебно белог сира за тржиште Руске Федерације", нагласио је Станковић. Он је рекао да организацију сточарске производње треба искључиво заснивати на провереној пракси из 80-тих (година прошлог века), а која је и данас присутна у ЕУ и даје добре резултате.

То се, пре свега, односи на успостављање прекинутог односа сарадње прерађивача,

примарних произвођача и трговине, односно техничке кооперације, рекао је Станковић, додајући да носиоци тих активности треба да буду кланична индустрија и земљорадничке задруге.

Породично газдинство једино уколико има 10 и више грла, може да обезбеди примарну производњу, односно тов јунади и производњу млека, казао је Станковић, додајући да више од 60 одсто производње у ЕУ обухватају баш таква мала породична газдинства.

Он је напоменуо и да би требало убрзати доношење закона о задругама, као и да би било добро да расправу преузме ресорно - Министарство пољопривреде - јер је у његовом интересу да се активира производња на ситном поседу, која може веома брзо да се увећа, а роба пласира на домаће и страно тржиште.

Прво место на извозној листи Србије у марту заузимају топло ваљани производи - гвожђе и нелегирани челик у котуровима, са 81 милионом долара, док је природни гас са вредношћу од 108 милиона долара био први увозни производ, показали су подаци Републичког завода за статистику (РЗС).

На другом месту извозне листе је кукуруз са 42 милиона долара, треће по извозу су нове спољне гуме за путничке аутомобиле са 25 милиона, следе плоче, лимови и траке од алуминијума са 20 милиона, колико отпада и на гарнитуре проводника за паљење.

Смрзнуте малине и ваљани производи превучени калајем извезени су за по 19 милиона долара, извоз топло ваљаних производа - гвожђа и нелегираног челика, који нису у котуровима, износио је 18 милиона долара, колико отпада и на извоз плоча, лимова и трака од бакра, а последње место припада извозу цеви од бакра са 15 милиона долара.

Друга на увозној листи је сирова нафта са 97 милиона долара, на трећем месту је кокс и остали угаљ - 67 милиона, а следи увоз остале нафте и уља од битуминозних минерала са 62 милиона.

Увоз моторних возила за превоз особа - аутобуса и минибусева, износио је 44 милиона

долара, а на увоз агломерисаних руда гвожђа потрошено је 42 милиона.

Рафинисани бакар Србија је увезла за 30 милиона долара, а остала возила за специјалне сврхе за 28 милиона. Последњи на тој листи је увоз предајника са уграђеним пријемником, као и електричне енергије са по 19 милиона.

(Танјуг)